LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

Hallituksen esitys eduskunnalle Maailman postiliiton yleissopimuksen toisen lisäpöytäkirjan hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä laiksi postilain 77 §:n muuttamisesta (HE 116/2026 vp)

Liikenne- ja viestintävaliokunta 8.9.2026

Fanni Thessler ja Kreetta Simola
Tieto- ja turvallisuusosasto, datatalous- ja mediayksikkö

Hallituksen esityksen tausta

- Maailman postiliiton (UPU) neljän vuoden välein järjestettävässä kongressissa neuvotellaan muutokset liiton sopimuksiin. UPU:n perussopimus ja yleissopimus ovat merkittävimmät Suomea sitovat kansainväliset postitoimintaa koskevat sopimukset.
- Viimeisin kongressi järjestettiin syyskuussa 2025 Dubaissa, jossa yleissopimukseen hyväksyttiin toinen lisäpöytäkirja. Kongressissa neuvoteltiin muutoksista myös muihin liiton sopimuksiin, mutta ainoastaan yleissopimuksen toinen lisäpöytäkirja sisältää lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä.
- Koska yleissopimuksen toinen lisäpöytäkirja sisältää lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, edellyttää Suomen liittyminen sopimukseen eduskunnan hyväksyntää.
- Ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi UPU:n yleissopimuksen toisen lisäpöytäkirjan. Samalla ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi postilain muutoksen, jolla saatettaisiin kansallinen laki vastaamaan yleissopimuksen muutosta.

Yleissopimuksen toinen lisäpöytäkirja

- UPU:n yleissopimus sisältää kansainvälisen postiliikenteen keskeiset määräykset. Sopimuksen tavoitteena on parantaa kansainvälisen postiliikenteen toimivuutta ja tehokkuutta sekä alan toimijoiden välistä yhteistyötä.
- Toinen lisäpöytäkirja koskee pääosin UPU:n ja sen jäsenmaiden nimettyjen operaattoreiden toimintaa. Manner-Suomessa nimettynä operaattorina toimii Posti Jakelu Oy.
- Suomen kannalta keskeisimmät sopimusmuutokset koskevat nimettyjen operaattoreiden tuotevalikoiman yksinkertaistamista, maksujärjestelmien selkeyttämistä sekä palvelutasovaateiden yhtenäistämistä muuttuneen tuotevalikoiman kanssa.
- Muutoksilla ei arvioida juurikaan olevan vaikutuksia kansallisiin postimarkkinoihin tai postipalvelujen käyttäjien asemaan. Muutokset ovat luonteeltaan teknisiä, eikä niillä ole erityisiä käytännön vaikutuksia.

Postilain 77 §:n muutos

- Postilain 77 §:ssä säädetään postimaksumerkintärikkomuksesta. Rikkomus koskee postimaksumerkinnän, eli postilähetyksen maksutavan (esim. postimerkki), väärentämistä ja väärinkäyttöä.
- Ehdotetaan, että pykälä yhdenmukaistettaisiin vastaamaan yleissopimusta poistamalla siitä yhtenä maksutapana maininta kansainvälisistä vastauskupongeista, jotka muutosten myötä poistuvat UPU:n tuotevalikoimasta.
- Muilta osin pykälä säilyisi nykyisessä muodossaan.

Voimaantulo

- Yleissopimuksen toinen lisäpöytäkirja tulee pääosin kansainvälisesti voimaan 1.1.2027 (poikkeuksena muutamat säännökset, jotka tulivat voimaan jo 1.1.2026).
- Esitykseen sisältyvät lakiehdotukset tulisivat voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana, kun sopimus tulee Suomen osalta voimaan.
- Postitoiminta kuuluu Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan. Ahvenanmaan maakuntapäiville on lähetetty erillinen pyyntö yleissopimuksen toista lisäpöytäkirjaa koskevan lain voimaantulon hyväksymisestä Ahvenanmaalla.
- Yleissopimuksen toiseen lisäpöytäkirjaan liittyminen vaatii monivaiheisen käsittelyn. Tavoitteena on, että Suomi liittyisi sopimukseen mahdollisimman pian.

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

Kiitos!